

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA
KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Rok XVIII: 2020

Grudziądz, dnia 17.12.2020 r.

Nr 63 (677)

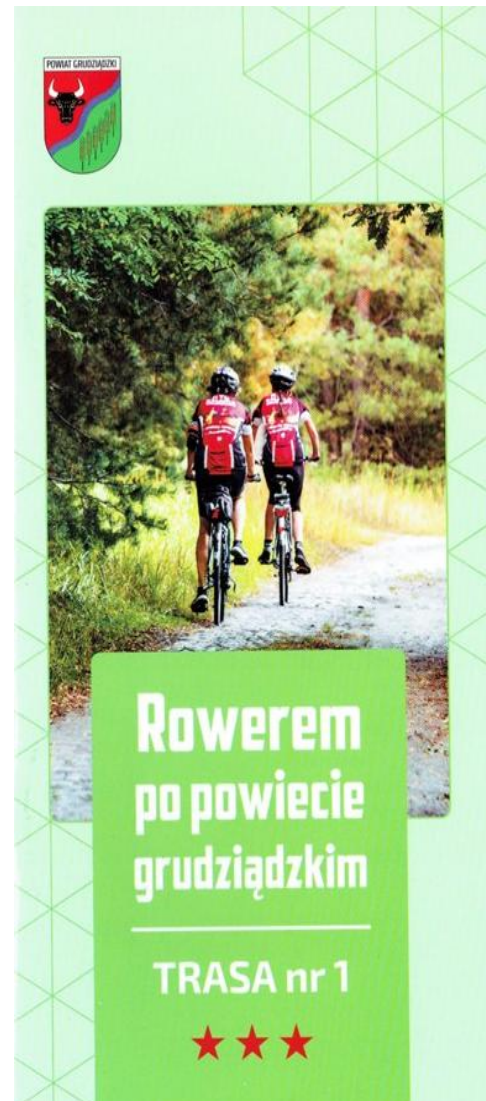
1221. spotkanie

Michał Kosowicz

Rowerem po powiecie grudziądzkim

Teren powiatu grudziądzkiego oferuje turystom wiele atrakcji przyrodniczo-krajobrazowych oraz historycznych. Są one rozrzucone po całym jego terenie i kuszą swymi niepowtarzalnymi walorami. Wyśmienitą formą ich poznawania jest turystyka rowerowa. Wypoczynek na rowerze wpisuje się w filozofię zdrowego, aktywnego trybu życia, a jednocześnie współgra z ideami ochrony przyrody. W celu zachęcenia jak największej grupy ludzi do uprawiania tego typu turystyki, a równocześnie do wskazania mniej eksponowanych walorów czy ciekawostek Starostwo Powiatowe w Grudziądzu rozpoczęło wydawanie przewodników, w których będą proponowane trasy zwiedzania. W propozycji w jak największym stopniu brane jest pod uwagę bezpieczeństwo uczestników wycieczek, dlatego minimalizowany jest udział dróg o wysokim natężeniu ruchu. Dla ułatwienia wyboru trasy przez turystów o różnym stopniu przygotowania fizycznego trasy w przewodnikach oznaczone będą gwiazdkami koloru: zielonego – trasa łatwa, żółtego – trasa średnio wymagająca i czerwonego – trasa trudna. Zgodnie z najnowszymi trendami (i możliwościami) w każdym przewodniku będzie adres internetowy do pobrania mapy trasy w formacie gpx, dzięki czemu użytkownik będzie mógł podążać nią według wskazań urządzenia elektronicznego.

Do chwili obecnej (grudzień 2020 r.) wy-

dany został jeden przewodnik, „Rowerem po powiecie grudziądzkim. Trasa nr I”, opisujący trasę ponad 60 kilometrową. Prowadzi ona z północnego krańca Grudziądza przez Nową Wieś, Parski, Zakurzewo, Mokre, Białochowo, Skurgwy, Rogóźno, Rogóźno Zamek, rezerwat przyrody „Dolina Osy”, Słupski Młyn, Słup, Boguszewo, Melno, Okonin, Stary Folwark, Maruszę, Węgrowo z powrotem do Grudziądza. Liczy ponad 60 kilometrów i został oznaczony czerwonymi gwiazdkami – „trasa trudna”. Aby ją pokonać, należy zarezerwować cały dzień. No i najlepiej zaopatrzyć się w „wałówkę” – na całej trasie nie ma obecnie ani jednego punktu, w którym można było by nabyć gotowy posiłek. Mijamy tylko nieliczne sklepy spożywcze i relikty dawnych karczm, jak na przykład w Boguszewie. Dużym atutem tej trasy jest siedmiokilometrowy odcinek, prowadzący przez rezerwat przyrody „Dolina Osy”. Został on wytyczony przez nadzorujące rezerwat Nadleśnictwo Jamy. Obecnie znajduje się w stadium dopracowywania opisu i... nawierzchni. Do ciekawostek, jakie napotkamy na „Trasie nr I” (tak została nazwana) należą między innymi:

- radiolatarnia GRU DVOR/DME, pełniąca bardzo ważną rolę dla bezpieczeństwa lotów samolotowych nad Polską. Zresztą stacja radiotelegraficzna dla kontroli obszaru lotów funkcjonowała tutaj (na terenie Nowej Wsi) już w 1921 roku!
- ślady osadnictwa menonickiego, w tym prawie zapomniany cmentarz w Parskach;
- Sanktuarium Maryjne w Mokrem;
- otoczone parkami dawne pałace i dwory (m.in. W Białochowie, Melnie, Starym Folwarku);
- budowle obronne powstałe tutaj na przestrzeni wieków – od średniowiecza po II wojnę światową

oraz wiele innych, ale w celu ich poznania zapraszamy na trasę.

W przygotowaniu do wydania są kolejne dwie książeczki – „Trasa nr II. Śladami Mennonitów”, przebiegająca po południowej części gminy Grudziądz oraz „Trasa nr III. Śladami Pana Samochodzika i Templariuszy”. Pierwsza z w/w nazw odnosi się do osadników, którzy począwszy od końca XVI wieku osiedlali się w dolinie Wisły (i nie tylko). Druga nawiązuje do serialu dla młodzieży, który znakomicie spopularyzował okolice Radzyna Chełmińskiego (szczególnie w ostatnich latach, przy wydatnym udziale Bractw Rycerskich i harcerzy).

Obie trasy należą do tras łatwych, oznaczonych zieloną gwiazdką i liczą odpowiednio: niespełna 30 km. oraz około 40 km.

Może jeszcze jako zachętę do zaopatrzenia się w przewodnik i przebycia proponowanej trasy „radzyńskiej” wspomnijmy, że oprócz wielu atrakcji pokrzyżackiego zamku i samego Radzyna Chełmińskiego (np. „gwizdzący kościół”), odwiedzimy miejsce internowania kardynała Stefana Wyszyńskiego w Rywaldzie czy grób generała brygady księdza Witolda Kiedrowskiego w Linowie. Zresztą na tym

małym cmentarzu znajdziemy też skromny grób z napisem: „Marcin Fuszara – więzień caratu, „Zaraniarz”...

Powiat Grudziądzki mapa tras rowerowych.

Herb Powiatu Grudziądzkiego.

Notatki

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisch, Janusz Hinz. Logo KMDG wykonał Grzegorz H. Rygielski.